

کد درس: ۱۹

نام درس: روش پژوهش

پیش‌نیاز یا همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: دانشجو در این درس، با انواع پژوهش‌ها و مطالعات مختلف آشنا می‌شود، مهارت لازم در خصوص تدوین پروپوزال پژوهشی کسب و در قالب یک طرح پژوهشی ارائه می‌دهد.

شرح درس: آشنایی دانشجویان با طراحی و انجام مطالعات کمی، کیفی و ترکیبی که به طور معمول در نظام سلامت استفاده می‌گردد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت):

- مروری بر انواع پژوهش کمی، انتخاب موضوع، بیان مسأله، اهداف، سؤالات، فرضیه‌ها و متغیرها
- مروری بر اجزای عمومی متدولوژی (تعیین حجم نمونه، انواع روش‌های نمونه‌گیری، ابزار گردآوری داده‌ها به همراه شاخص‌های اعتبار آنها)
- انواع مطالعات مشاهده‌ای شامل مطالعات توصیفی (Case Report, Case Series, Ecologic, Cross-Sectional) و تحلیلی (Longitudinal, Cohort, Case Control)
- انواع مطالعات مداخله‌ای شامل تجربی (کارآزمایی بالینی، کارآزمایی در عرصه و کارآزمایی اجتماعی) و نیمه‌تجربی
- آشنایی با پژوهش‌های کیفی
- آشنایی با مطالعات Mixed Methods و انواع طرح‌های روش پژوهش ترکیبی شامل:
 - ۱. همسو سازی (Triangulation Design)
 - مدل همگرا (Convergence Model)
 - مدل تبدیل داده‌ها (Data Transformation Model)
 - مدل روسازی داده‌های کمی (Validating Quantitative Data Model)
 - مدل چندسطحی (Multi-level Model)
- ۲. طرح تو در تو (لانه گزیده) (Embedded Design)
- ۳. طرح تبیینی یا توضیحی (Explanatory Design) یا طرح متوالی توضیحی (Explanatory Sequential Design)
- ۴. طرح اکتشافی (Exploratory Design) یا طرح متوالی اکتشافی (Exploratory Sequential Design)
- روش‌های نوین پژوهش با کمک شبکه‌های اجتماعی

منابع اصلی درس:

1. Handler C, Handler C, Gill D. English and Reflective Writing Skills in Medicine: A Guide for Medical Students and Doctors. CRC Press; Last Edition.
2. Shields M. Essay Writing: A Student's Guide. Sage; Last Edition.
۳. روش تحقیق کیفی در علوم سلامت/ تالیف صفورا دری، مریم باقری. تهران: اندیشه رفیع، آخرین ویرایش.
۴. روش تحقیق کاربردی در علوم پزشکی: همراه با راهنمای محاسبه حجم نمونه و انجام و تفسیر آنالیزهای آماری رایج با نرم‌افزار SPSS به زبان بسیار ساده/ نویسندگان مجتبی سپندی، مریم تقدیر. تهران: آثار سبحان: یاررس، آخرین ویرایش
۵. راهنمای جامع روش تحقیق در علوم پزشکی (کمی، کیفی و ترکیبی)/ تالیف فاطمه بهرام‌نژاد [و دیگران]. تهران: جامعه نگر، آخرین ویرایش.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حیطه شناختی: ارزشیابی دانشجو در اواسط و پایان دوره به صورت کتبی انجام می‌شود.